

CAN – Centraförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning

Box 70412, 107 25 Stockholm

Telefon 08-412 46 00, Fax 08-10 46 41, can@can.se, www.can.se

2007-06-08

PRESSMEDDELANDE

En av fyra 17-åringar har haft oskyddat sex när de druckit alkohol

Ny rapport: Hvitfeldt T och Rask L (2007). *Skolelevers drogvanor 2006*. CANs rapportserie nr 103. Stockholm: Centraförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN).

Inledning

I en ny rapport redovisas den rikstäckande undersökningen av gymnasieelevers alkohol-, narkotika-, tobaks och sniftningsvanor som gjordes våren 2006 för tredje året i följd. Den genomfördes som anonyma gruppenkäter i klassrummen på ett riksrepresentativt urval bland elever som går andra året på gymnasiet. Totalt deltog 3 800 gymnasieelever i undersökningen.

Resultat

Nästan hälften av eleverna i gymnasiets andra år uppgav i undersökningen att de druckit alkohol de senaste sju dagarna och ungefär lika många svarade att de intensivkonsumerar alkohol (dricker 18 cl sprit eller fyra burkar starköl eller motsvarande vid ett och samma tillfälle) en gång i månaden eller oftare.

I undersökningen framkom vissa regionala skillnader vad gäller alkoholvanorna. Till exempel uppmättes den högsta genomsnittliga alkoholkonsumtionen bland pojkarna i Skåne och bland flickorna i Skåne och Stockholms län. Den lägsta konsumtionen återfanns bland gymnasieeleverna i norra Sverige. Bland pojkarna var även frekvent intensivkonsumtion mindre vanlig i de norra delarna av landet jämfört med de övriga regionerna, medan skillnaderna bland flickorna var relativt små.

Var fjärde elev svarade att de någon gång haft oskyddat sex till följd av den egna alkoholkonsumtionen. Bland pojkarna var det ca 30 procent och bland flickorna ca 20 procent som uppgav att de bråkat eller slagits på grund av att de druckit alkohol. Råkat i bråk med polisen i samband med alkoholkonsumtionen hade 16 procent av pojkarna och sju procent av flickorna.

Det fanns tydliga samband mellan alkoholkonsumtionsnivå och förekomst av negativa konsekvenser. Det var dubbelt så många som uppgav att de haft oönskat eller oskyddat sex bland storkonsumenterna jämfört med genomsnittet. Eleverna med hög alkoholkonsumtion hade också i betydligt större utsträckning prövat narkotika och skolkade avsevärt mer än övriga ungdomar.

Hela rapporten finns att ladda ner på www.can.se

Upplysningar om undersökningen lämnas av

Linnéa Rask 08-412 46 13

Thomas Hvitfeldt 08-412 46 09

Tabell 1. Andelen elever som upplevt problem i samband med alkoholkonsumtion. Gymnasiet, år 2. Procentuell fördelning efter kön. 2006.

	Pojkar				Flickor			
	1 gång	2 ggr	3 ggr el. mer	S:a	1 gång	2 ggr	3 ggr el. mer	S:a
Individuella problem								
Försämrade prestationer i skolan el. på arbetet	5	2	3	10	7	3	4	14
Förstört saker eller kläder	18	8	12	38	20	7	9	35
Tappat pengar eller andra värdesaker	13	5	7	26	14	6	7	27
Råkat ut för en olycka eller skadats	14	5	6	25	13	4	4	22
Haft huvudvärk eller mått illa dagen efter (s k baksmälla)	9	9	52	70	12	10	52	73
Relationsproblem								
Grälat	13	8	19	40	17	9	23	49
Problem med vänner	12	3	3	18	18	6	5	29
Problem med föräldrar	8	3	3	13	9	4	4	17
Problem med lärare	1	0	1	2	1	0	0	1
Sexuella problem								
Lett till oönskat sex	8	3	5	16	9	4	4	17
Lett till oskyddat sex	9	4	11	25	10	6	9	26
Brottsrelaterade problem								
Bråkat eller slagits	12	7	13	31	10	5	6	21
Blivit bestulen eller rånad	4	1	1	6	5	1	1	7
Råkat i bråk med polisen	8	4	4	16	5	1	0	7

Tabell 2. Sambandet mellan alkoholkonsumtion och vissa andra variabler. Gymnasiet, år 2. Andelen elever i olika konsumtionskategorier som uppvisat respektive beteende, efter kön. 2006.

Konsumtionskategori	Pojkar				Flickor			
	0	1–2	3–4	5–6	0	1–2	3–4	5–6
n=	204	438	418	736	201	694	533	445
Skolkar ett par gånger i månaden eller oftare	16	20	28	40	12	20	25	36
Har använt narkotika	3	4	12	28	3	5	15	32
Problem p g a alkohol:								
Individuella problem	6	52	90	95	3	68	96	98
Relationsproblem	3	18	46	71	1	40	69	85
Sexuella problem	2	7	23	50	0	12	39	57
Brottsrelaterade problem	4	10	27	63	0	12	33	52

Förklaring av konsumtionskategorierna i tabell 2:

Konsumtionsindex	Skattad årskonsumtion i cl alkohol 100%
0 (icke-konsumenter)	0
1	– 49
2	50 – 149
3	150 – 299
4	300 – 499
5	500 – 999
6	1000 –

Tabell 3. Olika indikatorer på alkoholkonsumtionen i olika regioner i Sverige. Gymnasiet, år 2. Värdena är genomsnittsvärden för åren 2004-2006 ^{a)}.

	Pojkar		Flickor	
	Genomsnittskons. i dl 100% alkohol	Intensivkons.b) någon gång/mån el. oftare	Genomsnittskons. i dl 100% alkohol	Intensivkons.b) någon gång/mån el. oftare
Stockholms län 2004-2006	72	50	43	39
Västra Götalands län 2004-2006	72	53	39	44
Skåne län 2004-2006	79	52	43	40
Södra Sverige 2004-2006	69	54	35	42
Mellersta Sverige 2004-2006	64	48	41	42
Norra Sverige 2004-2006	49	39	29	39

a) 2004–2006: Stockholms län: pojkar: n=1 192, flickor: n=1 181. Västra Götalands län: pojkar: n=1 280, flickor: n=1 036. Skåne län: pojkar: n= 873, flickor: n=1 166. Södra Sverige: pojkar: n=1 037, flickor: n=934. Mellersta Sverige: pojkar: n=1 004, flickor: n=1 311. Norra Sverige: pojkar: n=875, flickor: n=811.

b) Intensivkonsumtion = dricker alkohol motsvarande minst en halv halvflaska sprit eller en helflaska vin eller fyra stora flaskor cider eller fyra burkar starköl eller sex burkar folköl vid samma tillfälle.